

POSITION PAPER

Herstel als norm – aansprakelijkheid als grens

Over disproportionele macht, mensenrechten en het herstelgerichte alternatief CIV-CARE

Namens: Stichting De Kamer van Sociale Waarden

Datum: 14 december 2025

Ondertekenaar: Alexander Groenheide, voorzitter

1. Aanleiding en positie van de Kamer

Stichting De Kamer van Sociale Waarden (hierna: *de Kamer*) ziet zich genoodzaakt publiek en normerend positie te kiezen ten aanzien van structurele praktijken binnen de gedwongen jeugdzorg, voogdij en aanpalende wettelijke kaders, waaronder de Jeugdwet en de WvGGZ.

De Kamer constateert dat in een toenemend aantal situaties **herstel geen wezenlijk onderdeel meer vormt van de zorgpraktijk**, terwijl ingrijpende maatregelen voortduren. Waar zorg haar herstelgerichte karakter verliest, verschuift zij van bescherming naar **heerschappij**: een vorm van feitelijke machtsuitoefening die niet langer proportioneel is en die fundamentele mensenrechten structureel schaadt.

Dit position paper verduidelijkt:

1. wanneer zorg juridisch en moreel overgaat in onrechtmatige macht;
2. welke acties de Kamer zal nemen indien herstel structureel ontbreekt;
3. waarom CIV-CARE kwalificeert als een minder bezwarend, herstelgericht alternatief;
4. waarom maatschappelijke participatie, via donateurs en een proeftuin, essentieel is.

2. Normatief uitgangspunt: zonder herstel geen legitimiteit

Herstel is geen aanvullende methodiek of optionele interventie.

Herstel is een **juridische en morele kernverplichting** zodra sprake is van:

- uithuisplaatsing,
- vrijheidsbeperking,
- structurele scheiding van kind en netwerk,
- of gedwongen zorg.

Wanneer instellingen:

- het kind niet horen (art. 12 IVRK),
- het belang van het kind niet centraal stellen (art. 3 IVRK),
- het gezinsleven structureel blokkeren (art. 8 EVRM),
- of vrijheidsbeperkende maatregelen toepassen zonder toereikende wettelijke basis (art. 5 EVRM),

en **geen actief herstell perspectief bieden**, dan is geen sprake meer van zorg, maar van **disproportionele macht**.

De Kamer hanteert hierbij het uitgangspunt dat **tijd geen neutrale factor is**. Voortduren zonder herstel vergroot schade, aansprakelijkheid en morele ernst.

3. Aansprakelijkheid als correctie, niet als doel

De Kamer beschouwt civielrechtelijke aansprakelijkheid nadrukkelijk **niet als sanctie**, maar als **laatste correctiemechanisme** wanneer het systeem nalaat zichzelf te corrigeren.

Op basis van bestaande kinderrechten, mensenrechten en civiel recht geldt:

- bij voortgezet residentieel verblijf zonder aantoonbaar herstel:
circa €350 per dag aan schade-indicatie;
- bij feitelijke vrijheidsbeperking zonder wettelijke grondslag, buiten een gereguleerd regime en zonder rechtswaarborgen:
circa €450 per dag aan schade-indicatie.

Deze bedragen zijn **geen boetes**, maar marktconforme schade-indicatoren, gebaseerd op voorzienbare ontwikkelingsschade, hechtingsschade en verlies aan autonomie.

De Kamer zal, conform haar mandaat, **aansprakelijkstellingen ondersteunen en normeren** wanneer:

- herstel structureel wordt geweigerd;
- minder bezwarende alternatieven beschikbaar zijn maar niet worden onderzocht;
- of professionals blijven handelen binnen een beheerslogica zonder herstell perspectief.

4. CIV-CARE: herstelgericht, minder bezwarend alternatief

CIV-CARE is ontwikkeld als **federatief, herstelgericht alternatief** dat:

- het sociale netwerk erkent als primaire drager van herstel;
- de stem van het kind structureel borgt;
- macht begrenst via rollen, batches en transparante autorisatie;
- werkt volgens privacy-by-design en digitale zeggenschap (Web 3.0);

- en expliciet uitvoering geeft aan art. 3 en 12 IVRK.

Juridisch kwalificeert CIV-CARE als:

- een **minder ingrijpend alternatief**;
- een **beëindigingsgrond voor voortgezette aansprakelijkheid**;
- en een herstelroute die professionals bescherming biedt tegen verdere juridisering.

Het **weigeren van CIV-CARE zonder inhoudelijke toetsing** verzwaart aansprakelijkheid.

5. Oproep: donateurs, deelnemers en proeftuin

Deze beweging kan niet zonder maatschappelijke betrokkenheid.

De Kamer is daarom gestart met een **publieke campagne** en roept:

- **donateurs** op, om juridische ondersteuning, aansprakelijkstellingen en de ontwikkeling van het Web 3.0-platform mogelijk te maken;
- **professionals, organisaties en gemeenten** op om vrijwillig deel te nemen aan een **proeftuin CIV-CARE**;
- **ouders, jongeren en betrokken burgers** om mede-eigenaar te worden van een waardensamenleving voor onze kinderen.

Alle middelen worden transparant en uitsluitend ingezet voor:

- rechtsbescherming van kinderen,
- netwerk- en herstelondersteuning,
- en de opbouw van een waardengedreven infrastructuur.

6. Slotverklaring

Zorg die herstel uitsluit, is geen zorg.

Zorg die macht handhaaft zonder perspectief, is geen bescherming maar schade.

De Kamer kiest niet voor escalatie, maar voor **normstelling**.

Niet voor strijd, maar voor **herstel**.

Niet voor heerschappij, maar voor **menselijke waardigheid**.

CIV-CARE is geen dreiging voor professionals.

Het is een **juridisch houdbare uitweg**.

Namens:

Alexander Groenheide

Voorzitter | Stichting De kamer van Sociale Waarden

Menselijke waardigheid als fundament.

info@dekvsw.nl | www.dekvsw.nl

☎ **06 53 44 50 54**

📍 **Laurastraat 87, 6471 JJ Eygelshoven**

🆔 **KVK: 97098817 | RSIN: 867909274**

W: DeKvSW.nl

CIV initiatieven:

CIV-CARE.nl | CIV-RAMP.nl | CIV-CAMP.nl | CIV-CALL.com

Burgerschapseducatie/ theater en filmeducatie: Ubuntukids.nl